

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voľiteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Sociálne poistenie a dôchodkový systém](#) > [Sociálne poistenie](#) > [Najvýznamnejšie zmeny v sociálnom poistení](#) > Zmeny od 1. januára 2024

Zmeny od 1. januára 2024

Zmena sadzieb poistného na starobné poistenie pre sporiteľov v súvislosti so zmenou sadzby povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie

V súvislosti so znížením sadzby povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie od 1. januára 2024, t. j. v roku 2024 a v nasledujúcich rokoch na 4 % z vymeriavacieho základu, sa od tohto dátumu súčasne zvyšuje sadzba poistného na starobné poistenie pre sporiteľov nasledovne.

V roku 2024 a v nasledujúcich rokoch je sadzba poistného na starobné poistenie pre

- zamestnávateľa za zamestnanca, ktorý je sporiteľ a nevypláca sa mu starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 43/2004“) **10 % z vymeriavacieho základu**,
- povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá je sporiteľ a nevypláca sa jej starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa zákona č. 43/2004 Z. z., dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu, ktorá je sporiteľ a nevypláca sa jej starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa zákona č. 43/2004 Z. z., štát za fyzické osoby, ktoré sú tzv. poistencami štátu, sú sporiteľia a nevypláca sa im starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa zákona č. 43/2004 Z. z. a Sociálnu poisťovňu za poberateľov úrazovej renty, ktorí do 31. júla 2006 nedovŕšili dôchodkový vek alebo im nebol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorí sú sporiteľia a nevypláca sa im starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa zákona č. 43/2004 z. z. **14 % z vymeriavacieho základu.**

Zmeny vo vylúčení povinnosti platiť poistné

S účinnosťou od 1. novembra 2022 bola schválená novela Zákonníka práce, ktorej cieľom, vychádzajúc zo smernice (EÚ) 2019/1158, bolo doplniť a spresniť ustanovenia, ktoré sa týkajú rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom rodičov a osôb s opatrovateľskými povinnosťami, napr. inštitút tzv. otcovskej dovolenky. Zároveň bola schválená novela zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov podľa ktorej, v záujme transpozície záväzkov vyplývajúcich zo smernice EÚ 2019/1158, konkrétne v súvislosti s právom pracovníka na príspevok pri čerpaní otcovskej/rodičovskej dovolenky, otcovi dieťaťa vzniká nárok na materské v rozsahu dvoch týždňov (14 kalendárnych dní) v období šiestich týždňov od narodenia dieťaťa. Prekážkou tohto nároku nie je poberanie materského alebo rodičovského príspevku matkou dieťaťa. Vzhľadom na to, že obdobie poberania materského iným poistencom (otcom) je v podmienkach Slovenskej republiky v porovnaní s inými krajinami Európskej únie nastavené nadštandardne, tak celkové obdobie poberania materského (napr. 28 týždňov) sa rozdeľuje na dve obdobia poberania materského (napr. 2 týždne a 26 týždňov), t. j. v období otcovskej a rodičovskej dovolenky. V tejto súvislosti sa od 1. januára 2024 spresňuje úprava vylúčenia povinnosti platiť poistné pre zamestnanca alebo povinne poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu. Ak zamestnanec alebo povinne poistená samostatne zárobkovo činná osoba vznikne nárok na výplatu materského, obdobie vylúčenia povinnosti platiť poistné bude totožné s obdobím trvania nároku na výplatu materského.

Vylúčenie povinnosti platiť poistné sa uplatní aj na prípady, ak ku vzniku nároku na materské nedošlo z dôvodu, že nebola splnená podmienka nemocenského poistenia najmenej 270 dní v posledných dvoch rokoch pred pôrodom v prípade poistenkyne, alebo pred dňom, od ktorého žiada o priznanie materského v prípade iného poistenca (napr. otca). Ostatné podmienky nároku na materské však musia byť splnené. Týka sa to napr. podmienky starostlivosti o dieťa, podmienky absencie príjmu za vykonanú prácu u zamestnanca. Uvedené sa primerane vzťahuje aj na povinne poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, pri ktorej sa okrem starostlivosti o dieťa skúma aj podmienka zaplateného poistného.

V zmysle uvedeného bude mať vylúčenú povinnosť platiť poistné aj taký zamestnanec a povinne poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorým nárok na materské nevznikne z dôvodu, že nespĺnili podmienku nemocenského poistenia najmenej 270 dní. V takomto prípade bude vylúčenie povinnosti platiť poistné trvať rovnaké obdobie a za rovnakých podmienok, ako by inak trval nárok na materské.

Prerušenie povinného poistenia zamestnanca a povinne poistenej samostatne zárobkovo činné osoby

V nadväznosti na spresňujúcu úpravu vylúčenia povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti zamestnancom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou v súvislosti s tehotenstvom, pôrodom, starostlivosťou o dieťa a nárokom na materské od 1. januára 2024 je upravené aj prerušenie ich povinného poistenia. Prerušenie poistenia zamestnanca nastane v období čerpania rodičovskej dovolenky v prípade zamestnanca a v prípade samostatne zárobkovo činné osoby v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok, ak v tomto období podľa vlastného vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne poistenej samostatne zárobkovo činné osoby. Z tohto pravidla je ustanovená výnimka, na základe ktorej sa poistenie zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby nepreruší v období, v ktorom im trvá nárok na výplatu materského alebo nárok na materské nevznikol (z dôvodu nespĺnenia podmienky získania najmenej 270 dní nemocenského poistenia). Keďže obdobia uvedené v predchádzajúcej vete sú obdobím vylúčenia povinnosti platiť poistné, nie je dôvod na prerušenie poistenia.

Bližšia identifikácia fyzických osôb a právnických osôb v zozname dlžníkov Sociálnej poisťovne

Sociálna poisťovňa od 1. januára 2024 zverejní v zozname fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým eviduje pohľadávky, aj identifikačné číslo organizácie. Tým sa zabezpečuje nielen jednoznačná identifikácia dlžníka, ale aj jednoduchšie vyhľadávanie v predmetnom zozname. Analogicky sa rozširuje identifikácia dlžníka aj v ustanoveniach o konaní vo veciach vymáhania pohľadávok v sociálnom poistení.

Štúdium sa započíta do obdobia nemocenského poistenia na dávku materské

Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia sa poistenkyňa na nárok na materské započíta aj obdobie štúdia na strednej alebo vysokej škole, ktoré sa považuje za sústavnú prípravu na povolanie, ak poistenkyňa týmto štúdiom získala príslušný stupeň vzdelania. Zároveň stále platí, že základnou podmienkou nároku na materské je existencia nemocenského poistenia alebo plynutie ochranné lehoty v deň vzniku dôvodu na poskytnutie materského.

Valorizácia dôchodkových dávok a úrazových dávok

Od 1. januára 2024 sa dôchodkové dávky budú okrem pravidelného ročného zvyšovania v januári zvyšovať aj skôr, a to v zásade vždy vtedy, ak miera inflácie za domácnosti dôchodcov za obdobie, ktoré začína kalendárnym mesiacom, v ktorom boli dôchodky naposledy zvyšované, presiahne päť percent. Štatistickému úradu Slovenskej republiky

(ďalej len „SU SR“) sa ukladá povinnosť ihneď oznámiť Sociálnej poisťovni percento inflácie za domácnosti dôchodcov, ak zistí, že kumulatívna miera inflácie za príslušné obdobie presiahla päť percent. Následne Sociálna poisťovňa zrealizuje mimoriadne zvýšenie dôchodkových dávok v treťom kalendárnom mesiaci po oznámení ŠÚ SR.

Pre rok 2024 sa zároveň ustanovilo, že v prípade, ak bude miera inflácie za prvý polrok roka 2023 vyššia ako za prvých deväť kalendárnych mesiacov roka 2023, v januári 2024 sa budú zvyšovať dôchodky na základe rastu inflácie zistenej za prvý polrok roka 2023. Zároveň z dôvodu uplatnenia tzv. mimoriadnej valorizácie dôchodkových dávok v roku 2023, bude pri určovaní percenta zvyšovania dôchodkových dávok v následnej januárovej valorizácii v roku 2024 zohľadnené príslušné percento mimoriadneho zvýšenia dôchodkových dávok. Percento zvyšovania dôchodkových dávok v januári 2024 sa určí podľa vzorca na určenie percenta zvýšenia dôchodkovej dávky v prípade uplatnenia mimoriadnej valorizácie v predchádzajúcom roku, ktorý je uvedený v [Prílohe č. 4a k zákonu č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení](#).

Rovnako ako dôchodkové dávky sa budú od januára 2024 zvyšovať aj úrazové dávky, v závislosti od miery inflácie a taktiež sa bude rovnako pri zvyšovaní úrazových dávok uplatňovať aj mimoriadna valorizácia.

[Príklad výpočtu valorizácie dôchodkových dávok](#)

Elektronický účet poistenca

Sociálna poisťovňa bude od 1. januára 2024 viesť elektronický účet poistenca (ďalej len „EUP“), ktorý nahradí individuálny účet poistenca. Poistenc si na základe žiadosti môže raz ročne požiadať o výpis z EUP. Výpis z EUP poskytne Sociálna poisťovňa poistencovi najneskôr do 60 dní od dátumu doručenia žiadosti o jeho vyhotovenie.

Dôchodková prognóza (oranžová obálka)

Od 1. januára 2024 sa z dôvodu zabezpečenia lepšej informovanosti a zrozumiteľnosti informácií o budúcich dôchodkových nárokoch z dôchodkového poistenia (I. pilier) a starobného dôchodkového sporenia (II. pilier) zavádza povinnosť pre Sociálnu poisťovňu zaslať dôchodkovú prognózu poistencom prvýkrát v roku 2026. Dôchodkovú prognózu bude Sociálna poisťovňa zasielať do 31. mája kalendárneho roka, pričom údaje v nej uvedené budú vychádzať zo stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka. Pravidelnosť zasielania dôchodkovej prognózy bude závisieť od veku poistenca.

Zároveň sa Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky založila povinnosť vydať všeobecne záväzný právny predpis, s cieľom ustanoviť vzor dôchodkovej prognózy a podrobnosti o jej obsahu.

Správca obsahu a technický prevádzkovateľ web sídla: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Špitálska 4,6,8 Bratislava 816 43 | Tel.: +421 2 2046 0000 | web@employment.gov.sk | [Informácie o web sídle](#)